

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

Дисципліна: Луківництво і газони

Коротка характеристика: вибіркова; 3 курс 6 семестр; 7,5 кредитів ЄКТС; 225 год. (з них: лекції – 34 год., лабораторні – 34 год.)

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Викладач: [Шепелюк Марія Олександрівна](#), кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: shepeliuk.mariia@vnu.edu

Передумови вивчення курсу: Володіти базовими знаннями з природознавства

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Програмою навчальної дисципліни «Луківництво і газони» передбачено освоєння студентами сукупності знань і практичних умінь та навичок стосовно біологічних, екологічних особливостей лучних рослин і газонів, систем їх поверхневого й докорінного поліпшення, заходів щодо раціонального використання на основі сучасних досягнень науки і практики.

Дисципліна включає теоретичне обґрунтування використання рослинних формацій з метою зміни оточуючого середовища в умовах природних і змінених урбанізованих, сільськогосподарських та лісових ландшафтів. Дисципліна містить комплекс питань, проблем і положень, що відносяться до сфери створення газонних асоціацій з метою покращення екологічної, санітарно-гігієнічної, естетичної обстановки та ґрунтово-гідрологічних і кліматичних умов місцевості.

2. КОМПЕТЕНЦІЇ

При вивченні курсу «Луківництво і газони» студенти здобувають загальні компетенції – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові компетентності:

1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів лісових та садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо);

2. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів лісового та садово-паркового господарства.

Освоєння курсу забезпечує нижченаведені результати навчання:

– Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали,

організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності;

– Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти лісового та садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника;

– Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів лісового та садово-паркового господарства.

В результаті, студенти зможуть проектувати та організовувати заходи із технології вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти лісового та садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових вимог. Що у свою чергу формуватиме та розвиватиме їх критичне мислення, лідерські здібності та здібності до комплексного вирішення проблем, а також вміння планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Детальний опис дисципліни міститься в навчальній програмі курсу «Луківництво і газони», що перебуває у вільному доступі на сайті факультету.

Перелік тем лекцій з питаннями, які розглядаються

Тема 1. Основи газоноведення.

Газон – основний фон декоративного оформлення ділянок; значення газонів; історія виникнення газонів; класифікації газонів; морфологія та експлуатаційні характеристики газонної дернини

Тема 2. Еколого-біоморфологічна характеристика лучних рослин.

Еколого-біоморфологічні групи газонних трав; вимоги до екологічних факторів; динаміка культур фітоценозів; одновидові газони та травосуміші.

Тема 3. Характеристика основних рослин декоративних лук.

Родина злаки (*Poaceae*): морфологічні особливості, умови вирощування; родина осокові (*Cyperaceae* Juss): морфологічні особливості, умови вирощування; родина бобові (*Fabaceae* Lindl) морфологічні особливості, умови вирощування; різнотрав'я: морфологічні особливості, умови вирощування.

Тема 4. Влаштування газонів.

Підготування ділянки; удобрення ґрунту; складання травосумішок і визначення норм посіву; методи посіву.

Тема 5. Утримання газонів.

Вимоги до газону; основні правила догляду за газоном (скошування, полив, аерація, підживлення; землявання, аерація, мульчування, прочісування, ремонт дернини).

Тема 6. Проблеми, що виникають при догляді за газоном.

Шкідники: найбільш поширені види шкідники, ознаки ушкодження, заходи профілактики і боротьби; хвороби: найбільш поширені види хвороб, ознаки ушкодження, заходи профілактики і боротьби; лишайники: ознаки ушкодження, заходи профілактики і боротьби; мох та водорості: найбільш поширені види, ознаки ушкодження, заходи профілактики і боротьби; бур'яни; проблеми молодого газону; проблеми стрижки.

Тема 7. Календар догляду за газонами.

Комплекс робіт, особливості догляду за газоном кожного місяця, протягом року.

Тема 8. Луки.

Поверхнєве поліпшення природних лук: культуртехнічні роботи на сіножатях і

пасовищах; омолодження лук; поліпшення і регулювання водного і повітряного режимів; боротьба з бур'янами; докорінне поліпшення природних сіножатей і пасовищ; меліоративні заходи; первинний обробіток ґрунту; внесення добрив; лучні сівозміни; травосумішки.

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістовних модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
2. виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
3. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів): МКР 1 – 30 балів, МКР 2 – 30 балів.

Поточний контроль (мах = 40 балів)															Модульний контроль (мах = 60 б.)		Загальна кількість балів	
Модуль 1										Модуль 2					Модуль 3			
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
Лр 1	Лр 2	Лр 3	Лр 4	Лр 5	Лр 6	Лр 7	Лр 8	Лр 9	Лр 10	Лр 11	Лр 12	Лр 13	Лр 14	Лр 15				
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10	30	30	100

Практичні навички оцінюються за результатами виконання лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання роботи – 2 бали. Лабораторна робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки. Лабораторні роботи здаються на наступному занятті після закінчення лабораторної роботи. У разі несвоєчасного здавання лабораторних робіт їх приймання супроводжується додатковим усним захистом, або ж за рішенням студента на нижчий бал. Це у свою чергу забезпечуватиме розуміння *дедлайнів*, формуватиме здібності до комплексного вирішення проблем та особливостей тайм-менеджменту. *Перескладання* модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний), що підтверджують неможливість або нездатність виконати завдання у встановлені строки.

Політика викладача щодо студента відвідування занять – відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, дуальна освіта) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

Політика щодо академічної доброчесності – списування під час проведення проміжних, а також підсумкових контрольних робіт суворо заборонено (в тому числі із використанням мобільних пристроїв). Реферати повинні містити коректні текстові посилання на використані джерела інформації.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»

(https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._2_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

За умови підтвердження, що зміст пройдених студентом майстер-класів (семінарів, курсів тощо) відповідає темам курсу дисципліни «Лукивництво і газони», сертифікати участі в них (або інші підтвердуючі документи) будуть достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового семестрового контролю дисципліни «Лукивництво і газони» є *залік*. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає залік у комбінованій формі. При цьому на залік виноситься 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Для отримання оцінки потрібно набрати певну кількість балів згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
	для заліку
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Андреев Н. Г. Луговоедение. М.: Агропромиздат, 1985. 225 с.
2. Боговін А. В. Створення культурних пасовищ. К.: Урожай, 1974. 71 с.
3. Головач А. Газоны, их устройство и содержание. М-Л.: Узд-во АН СССР, 1955. С. 21-84.
4. Князева Т. П. Газоны. М.: Вече, 2004. 176 с.
5. Лаптев А. А. Газоны. К.: Наук. думка, 1983. 176 с.
6. Рослинництво: Лаб.-практ. заняття: [навч. посіб. для вищ. агр. закл. освіти II-IV рівня акредитації] / Д.М. Алімов, М.А. Білоножко, М.А. Бобро та ін. К.: Урожай, 2001. 392 с.
7. Сигалов Б. Я. Долголетние газоны. М.: Наука, 1971. 307 с.
8. Хессайон Д. Г. Все о газоне. М.: Кладезь-Букс, 2007. 128с.
9. Чоха О. В. Газонні покриття м. Києва. К.: Фітосоціоцентр, 2005. 288с.

10. Шукель І. В., Марутяк С. Б. Газони. Методичні вказівки для практичних занять. Львів: УкрДЛТУ, 2003. 48с.
11. Ивахова Л. И., Фесюк С. С., Самайлов В. С. Современный ландшафтный дизайн. М.: Аделант, 2007. 366 с.
12. Ландшафтный дизайн от А до Я. М.: ОЛМА Медиа Групп; ОЛМА-ПРЕСС, 2009. 320 с.: ил.

Додаткова:

13. Аксенов Е. Декоративное садоводство для любителей и профессионалов: Деревья и кустарники. М.: АСТ-ПРЕСС, 2001. 560 с.
14. Бегей С. В., Бегей С. С., Мізерник І. Д. Поліпшення та раціональне використання лук Передкарпаття та Карпат. Дрогобич: Відродження, 1994. 64 с.
15. Влох В. Г., Кириченко Н. Я., Когут П. М. Луківництво: підруч. для студ. вищ. агр. закладів освіти III-IV рівнів акредитації. К.: Урожай, 2003. 392 с.
16. Декоративні рослини природної флори України: [ред. А.М. Гродзінський]. К.: Наук. думка, 1997. 223 с.
17. Зеленчук Т. К. Еколого-біологічні властивості насіння лучних рослин. Львів: Вища шк., 1983. 168 с.
18. Луки Карпат: [довідник]. – Ужгород: Карпати, 1981. – 169 с.
19. Немова Е. М. Дизайн садового участка / Е.М Немова. – М.: Фитон+, 2000. 192 с.
20. Осетова Н. В. Современный цветочный дизайн. М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2002. 256 с.
21. Рекомендації по виробництву насіння багаторічних трав. Вінниця, 1985. 20 с.
22. Трейвас Л. Ю. Болезни и вредители декоративных садовых растений: [атлас-определятель] / Л.Ю. Трейвас. М.: Фитон+, 2007. 192 с.
23. Хессайон Д. Г. Все о клумбовых растениях: Исчерпывающее руководство по выбору и уходу за клумбовыми растениями: [перевод с англ. О.И. Романова]. М.: Кладезь-Букс, 2007. 141 с.
24. Тюльдюков В. А., Кобозев Н. В., Парахин Н.В. Газоноведение и озеленение населенных территорий. М.: Колос. 2002. 264 с.
25. Лепкович И. П. Газоны. М.-СПб.:Диля, 2003.
26. Александер Р. Настольная книга садового дизайнера / Пер. с англ. М.: ЗАО «БММ», 2008. – 292 с.
27. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць. Львів: Світ, 2008. 456 с.
28. Лаптев А. А. Газоны. К.: Наукова думка, 1983. 243 с. 40.
29. Кобозев И. В., и др. «Газоноведение и озеленение населённых территорий». М.: Колос, 2002.
30. Лихолат Ю. В., Свиницкая А. В. Озеленение городской территории. Днепропетровск: Изд-во ДГУ, 1992. 76 с.
31. Манькин А. М. Рекомендации по производству работ по озеленению. // Строительный эксперт. 2003, №16 (155). С. 2–16.